

Վ. ԲՐՅՈՒՄՈՎԻ ԱՆՎԱՆ ՊԵՏԱԿԱՆ ՀԱՄԱԼՍԱՐԱՆ

Հերթական աստատավորման ենթակա ուսուցիչների վերապատրաստում

Ավարտական հետազոտական աշխատանք

Թեմա՝ Սովորողների մեջ ինքնուրույնություն, նախաձեռնություն և ստեղծագործական ունակությունների զարգացումը առարկայի դասավանդման ընթացքում

Ուսուցիչ՝ Լիանա Յուրիկի Ղազարյան

Դպրոց՝ ՀՀ ԿԳՄՄՆ «Երեվանի N 69 Ա. Դ. Սախարովի անվան հիմնական դպրոց» ՊՈԱԿ

Աշխատանքի ղեկավար՝ Ռուզաննա Կարապետյան

Երևան 2022

ԲՈՎԱՆԴԱԿՈՒԹՅՈՒՆ

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ 3

ԲԱԺԻՆ 1..... 6

Ստեղծագործական կարողությունների ախտորոշման մեթոդաբանության սկզբունքները .. 6

 Ստեղծագործություն, ինքնուրույնություն. 6

 Ստեղծագործական կարողությունների զարգացումը..... 9

 Ստեղծագործությունը խթանելու ուղիները.....11

ԲԱԺԻՆ 2..... 15

Դպրոցական տարիքի երեխաների ստեղծագործական գործունեության տեսակները..... 15

 Երեխայի ստեղծագործական կարողությունների զարգացումը կրթական և արտադասարանական գործունեության մեջ..... 18

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ 23

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ..... 24

Ամեն մեթոդ վատ է, եթե աշակերտին ընտելացնում է հասարակ ընկալման կամ պասիվության, և լավ է, եթե նրա մեջ ինքնագործունեություն է արթնացնում

*Ադոլֆ Դիստերվեգ
գերմ. Adolph Diesterweg*

ՆԵՐԱԾՈՒԹՅՈՒՆ

Մանկավարժությունը մի գործունեությունն է ուղղված անձնավորության ձևավորմանը և զարգացմանը, և մանկավարժի խնդիրն ու առաքելությունն է մարդկային էության բացահայտումը, իսկ օտար լեզվի դասաժամին ուսուցիչը պետք է ձևավորի ու զարգացնի սովորողների մտածելու կարողությունը, մտքերը ճշգտիտ արտահայտելու ունակությունները, կարևորն ու երկրորդականը զանազանելու, ընդհանրացումներ անելու հմտությունները: Այս արդյունքներին հասնելու համար ուսուցչը պետք է սովորողի հետ տանի ճիշտ ու համակողմանի աշխատանք: Շատ կարևոր է հաշվի առնել այն հանգամանքը, որ սովորողների կրթական պահանջմունքները ուսուցչակենտրոն դասի օգնությամբ բավականին դժվար է բավարարել, քանի որ մեր օրերում սովորողներն ավելի նախաձեռնող են, ինքնուրույն ու պահանջկոտ: Այս խնդրի լուծումը կարելի է գտնել աշակերակենտրոն դասի մեջ, մասնավորապես փոխգործունեության մեթոդների

օգտագործմամբ, որը կարող է սովորողներին ոգևորել, նրաց մեջ ձևավորել գործնական կարողություններ, դաստիարակել սերը դեպի աշխատանքն ու դպրոցը:

Հետազոտության թեմայի արդիականությունը

Հետազոտության թեման արդիական է, քանի որ արդի ժամանակաշրջանում, երբ կյանքն օրեցօր առաջընթաց է ապրում, դպրոցի կարևորագույն խնդիրներից է դառնում ուսուցումը հետաքրքրիչ դարձնելը, հատկապես օտար լեզուների ուսուցման գործընթացը, որը պահանջում է ստեղծագործական մթնոլորտի ապահովում, ինչպես նաև բարդ, բայց հրապուրիչ խնդիրների առաջադրում: Այդ նպատակով անհրաժեշտ է գտնել ուսուցման այնպիսի հնարներ, որոնք ոչ միայն ցանկալի և հետաքրքիր պետք է լինեն սովորողների համար, այլև ունենան ուսուցողական, ճանաչողական նշանակություն և միաժամանակ խթան հանդիսանան աշակերտների ստեղծագործական միտքը զարգացնելու գործում:

Թեմայի նպատակը և խնդիրները

Թեմայի հետազոտության նպատակն է՝

- . ցույց տալ հաղորդակցման համար այն անհրաժեշտ գործիքակազմը, որի միջոցով բացահայտվում է գերմաներենի դասաժամին ակտիվ ու աշակերտակենտրոն դասի դերը սովորողների առաջադիմության բարձրացման, ինքնուրույնության խթանման և գործնական կարողությունների զարգացման առումով:
- . մատնանշել մեթոդական այնպիսի լուծումներ, որոնք սովորողների մոտ կառաջացնեն հետաքրքրություն առարկայի նկատմամբ:
- նպատակներից բխող խնդիրներն են՝

ցույց տալ ուսուցչի կողմից կիրառվող մանկավարժամեթոդական հնարները մասնագիտական որակները, որոնք կարող են նպաստել գերմաներենի դասաժամին սովորողների առաջադիմության բարձրացմանը, ստեղծագործական ինքնուրույնության զարգացմանը:

Հետազոտության առարկան սովորողների մեջ ինքնուրույնության, նախաձեռնության և ստեղծագործական ունակությունների զարգացումն է գերմաներեն լեզվի ուսուցման գործընթացում:

Առաջադրված խնդիրների լուծման համար օգտագործվել են հետևյալ **մեթոդները**՝ հետազոտության թեմային վերաբերող մանկավարժական, լեզվադիդակտիկական, մեթոդական գրականություն, ուսումնասիրություն և վերլուծություն:

Աշխատանքը բաղկացած է տեսական և գործնական հատվածներից: Տեսական հատվածում առաջադրվում են ինքնուրույնության և ստեղծագործական ունակությունների զարգացման մոտեցումները գերմաներենի դասերին, իսկ գործնական հատվածում դիտարկվում են վարժություններ, առաջադրանքներ, որոնք կարող են նպաստել ինքնուրույնության զարգացմանը:

ԲԱԺԻՆ 1

Ստեղծագործական կարողությունների ախտորոշման մեթոդաբանության սկզբունքները

Ստեղծագործություն, ինքնուրույնություն.

Դպրոցում, ուսուցչի աշխատանքի և աշակերտների ուսումնական հաջողությունների արդյունքները չափվում են ձեռք բերված գիտելիքներով, կարողություններով ու հմտություններով: Այսօր, երբ կյանքը անընդհատ և անդադար առաջընթաց է ապրում, դպրոցի կարևորագույն խնդիրներից է դառնում աշակերտների ճանաչողական հետաքրքրությունների, ստեղծագործական մտածողության, ինքնուրույն որոշումներ կայացնելու կարողությունների ձևավորումն ու զարգացումը:

Ստեղծագործությունը դա մի գործունեություն է, որի արդյունքում ստեղծվում է մի նոր գաղափար:

Ի՞նչ է ստեղծագործությունն ու ստեղծագործական ունակությունը: Գիտությունը տալիս է «ստեղծագործություն» հասկացությանը բազմաթիվ բարդ և շփոթեցնող սահմանումներ: Բայց կա այս տերմինի մի շատ պարզ մեկնաբանություն: Ստեղծագործությունը ինքնարտահայտման ակտիվ ձև է:

Ինքնուրույնությունը անձի հավաքական հատկանիշ է, որն ունի մի շարք բաղկացուցիչներ և ենթադրում է նախաձեռնողականություն, ակտիվություն, ինքնավստահություն, նպատակասլացություն:

Ինչու՞ է ինքնուրույնությունն այսքան կարևորվում:

Պատճառն այն է, որ որևէ համակարգ չի կարող համարվել զարգացած կամ զարգացող, եթե այն ինքնուրույն չէ: Ցանկացած կախյալ վիճակ համարվում է ավելի ցածր մակարդակում գտնվող համակարգ, քան ինքնուրույնությունը:

Մանկավարժական գրականության մեջ 18-րդ դարի վերջից սովորողի ինքնուրույնությունը համարվում է դասավանդման առաջատար սկզբունքներից մեկը:

Ֆրիդրիխ Ադոլֆ Վիլհելմ Դիստերվեգ (գերմ.՝ Friedrich Adolph Wilhelm Diesterweg գերմանացի մանկավարժ, փիլիսոփա, գրող, հասարակական և քաղաքական գործիչ:

Դիստերվեգը ստեղծել է զարգացնող ուսուցման դիդակտիկա, որի հիմնական պահանջները շարադրել է ուսուցման 33 օրենքների ու կանոնների ձևով:

Դրանք բաժանվում են հետևյալ խմբերի.

- ուսուցման կանոններ, որոնք վերաբերում են աշակերտին (սուբյեկտին),
- ուսուցման կանոններ, որոնք վերաբերում են ուսումնական նյութին (օբյեկտին),
- ուսուցման կանոններ, որոնք համապատասխանում են արտաքին պայմաններին, տեղին, ժամանակին և այլն,
- ուսուցման կանոններ, որոնք վերաբերում են ուսուցչին

Ժամանակակից դպրոցի ուսուցման հիմունքները (1853)[Ն 15],

Ըստ Դիստերվեգի՝ ուսուցման գլխավոր խնդիրը երեխաների մտավոր ուժերի ու ընդունակությունների զարգացումն է: Նշելով, որ ձևական կրթությունը սերտ կերպով կապված է նյութականի հետ, Դիստերվեգն ընդգծում էր, որ մաքուր ձևական կրթություն առհասարակ գոյություն չունի, արժեք ունեն միայն այն գիտելիքներն ու հմտությունները, որոնք աշակերտը ձեռք է բերել ինքնուրույն ճանապարհով:

«Մարդու ճակատագիրը. ինքնագործունեություն ճշմարիտի, գեղեցիկի և բարիի ծառայության մեջ»: - Ադոլֆ Դիեստերվեգ, *Գերմանացի ուսուցիչների կրթության ուղեցույց, երրորդ, շարունակական և ընդլայնված հրատարակություն, առաջին հատոր 1844, էջ 6:*

Ժամանակակից դպրոցի ուսուցման հիմունքները (1853)[Ն 15],

"Bestimmung des Menschen: die Selbstthätigkeit im Dienste des Wahren, Schönen und Guten." - Adolph Diesterweg, Wegweiser zur Bildung für deutsche Lehrer, Dritte, fortgeführte und vermehrte Auflage, Erster Band, 1844, S. 6

Ուսուցումը պետք է նպաստի մարդու համակողմանի զարգացմանը և նրա բարոյական դաստիարակությանը: Ուսումնական յուրաքանչյուր առարկա կրթական արժեք ներկայացնելու հետ մեկտեղ ունի նաև բարոյական նշանակություն: Այսինքն՝ ճշմարիտ ուսուցումը պետք է ունենա դաստիարակող բնույթ: Ըստ նրա «Խորաթափանցությունները, գիտությունները սովորողին պետք չէ տալ, այլ նրան պետք է խրախուսել գտնել դրանք, ինքնուրույն տիրանալ դրանց: Դասավանդման այս մեթոդը լավագույնն է, ամենադժվարը, ամենահազվադեպը»:

Ադոլֆ Դիեստերվեգ, Գերմանացի ուսուցիչների կրթության ուղեցույց, երրորդ, առաջին հատոր, տպագրվել և հրատարակվել է Գ. D. Bädeker, Essen 1844, էջ 177

"Die Einsichten, die Wissenschaften, sind dem Lernenden nicht zu geben, sondern er ist zu veranlassen, daß er sie finde, sich selbstthätig ihrer bemächtigt. Diese Lehrmethode ist die beste, die schwierigste, die seltenste." - Adolph Diesterweg, Wegweiser zur Bildung für deutsche Lehrer, Dritte, fortgeführte und vermehrte Erster Band, Druck und Verlag von G. D. Bädeker, Essen 1844, S. 177

Սովորողների ինքնուրույնության և գործունեության զարգացման հարցը կարևորում է նաև Կ.Դ. Ուշինսկին, ով գրել է, որ երեխաները պետք է «եթե հնարավոր է ինքնուրույն աշխատեն, իսկ ուսուցիչը պետք է ղեկավարի այս անկախ աշխատանքը և նյութ տրամադրի նրան»: Նա հիմնավորեց դասարանում սովորողների ինքնուրույն աշխատանքի կազմակերպման որոշ ուղիներ ու միջոցներ՝ հաշվի առնելով ուսուցման տարիքային շրջանները:

«Հանդես նախարարության հանրային կրթություն» ,«Աշխատանքն իր մտավոր և դաստիարակչական իմաստով» մանկավարժական հոդված, 1861

Ստեղծագործական կարողությունների զարգացումը.

Ե

Մարդիկ ամեն օր բախվում են տարբեր տեսակի խնդիրների, որոնք լուծելիս գործի է դրվում ստեղծագործական ունակությունը, նոր ճանապարհ է հայտնաբերվում կամ նոր բան է ստեղծվում: Հենց այստեղ են պահանջվում մտքի հատուկ որակներ, ինչպիսիք են դիտումը, համեմատելու և վերլուծելու, կապեր և կախվածություններ գտնելու կարողությունը. այսինքն՝ ստեղծագործական ունակությունները: Այսպիսով ստեղծագործությունը կարելի է համարել որպես մտավոր գործընթաց և ունի իր ստեղծագործական կարողությունների զարգացումը:

Ստեղծագործական վարքագծի որոշման մեջ հիմնական դերը խաղում է **մոտիվացիան**, որին հաջորում են **ստեղծագործությունը (կրեատիվությունը)** և **Ինտելեկտի բարձր մակարդակը**

Անկախ ուսուցումը սերտորեն կապված է ինքն իրեն մոտիվացնելու ունակության հետ

Մոտիվացված սովորողները սովորաբար կարող են ինքնուրույն սովորել, ինչն իր հերթին մեծացնում է նրանց մոտիվացիան: Հետևաբար, ինքնուրույնությունը և մոտիվացիան սերտորեն կապված են:

Selbstständiges Lernen ist eng mit der Fähigkeit verbunden, sich selbst zu motivieren.

Motivierete Lernende können meist selbstständig lernen. Wenn sie das tun, sind sie erfolgreich, was wiederum ihre Motivation steigert. Selbstständiges Lernen und Motivation sind also eng miteinander verknüpft.

“Wie lernt man die Fremdsprache Deutsch?”, 2013 München, Aufgabe 64, 3.3, Seite 86.

Ստեղծագործական ունակությունների մանկավարժական սահմանումը, որը տրված է մանկավարժական հանրագիտարանում: Տարբեր սահմանումներ վերլուծելուց հետո կարելի է ընդհանրացնել, որ ստեղծագործական կարողությունները հասկացվում են որպես երեխայի անհատական հոգեբանական բնութագրեր, որոնք կախված չեն մտավոր ունակություններից:

Ստեղծագործական կարողությունների խնդրով զբաղվել են բազմաթիվ հոգեբաններ, փիլիսոփաներ, ուսուցիչներ: Ստեղծագործական կարողությունները որոշելու համար Բոգոյավլենսկայա Դ. Բ. /*Боговаяльенская Д.Б. Состеղծագործական կարողությունների հոգեբանություն. Պրոց. Նպաստ բարձրագույն կրթության ուսանողների համար. Պրոց. Հաստատություններ.- Մ. Էդ. Կենտրոն «Ակադեմիա», 2002 թ/*. ընտրում է հետևյալ տարբերակները.

- մտքի սահունություն (գաղափարների քանակը),
- մտքի ճկունություն (մի գաղափարից մյուսին անցնելու ունակություն),
- ինքնատիպություն (գաղափարներ ստեղծելու ունակություն),
- հետաքրքրասիրություն,
- ֆանտաստիկ.

Բացահայտելով հետազոտողների տեսակետը ստեղծագործական կարողությունների խնդրի վերաբերյալ՝ հարց է առաջանում. *Ո՞ր տարիքն է առավել բարենպաստ ստեղծագործական կարողությունների զարգացման համար*: Պարզվում է, որ ինտելեկտի և ողջ հոգևոր ոլորտի հիմքը, առաջանում և ձևավորվում են հիմնականում նախադպրոցական և կրտսեր դպրոցական տարիքում, թեև զարգացման արդյունքները բացահայտվում են ավելի ուշ: Ստեղծագործական ունակությունների բացակայությունը, որպես կանոն, անհաղթահարելի խոչընդոտ է դառնում բարձր դասարաններում, երբ պահանջվում է լուծել ոչ ստանդարտ խնդիրներ:

Ըստ Բ.Նիկիտինի /Никитин Б. П. 2012 года.(6-е изд.) М.: Педагогика, 2009/ կրտսեր դպրոցական տարիքը երեխայի ստեղծագործական կարողությունների զարգացման ամենաբարենպաստ փուլն է:

Այսպիսով, ուսուցչի առաջ դպրոցում առաջ է գալիս երեխային զարգացնելու, նրա ստեղծագործական կարողությունները և որպես ամբողջություն ստեղծագործ անհատականություն դաստիարակելու խնդիր:

Ստեղծագործությունը խթանելու ուղիները.

Ստեղծագործությունը խթանելու ուղիներ են.

- բարենպաստ մթնոլորտի ապահովում;
- ուսուցչի կողմից բարի կամք, երեխային քննադատելուց նրա հրաժարումը.
- երեխայի միջավայրի հարստացում նոր առարկաների և խթանների լայն տեսականիով նրա համար, որպեսզի զարգացնի նրա հետաքրքրասիրությունը.

- Բնօրինակ գաղափարների արտահայտման խրախուսում;
- պրակտիկայի հնարավորությունների ապահովում;
- խնդիրներ լուծելու ստեղծագործական մոտեցման անձնական օրինակի օգտագործումը.
- երեխաներին ակտիվորեն հարցեր տալու հնարավորություն տալը.

Այսպիսով, կարելի է եզրակացնել, որ յուրաքանչյուր երեխա ունի ստեղծագործական ունակություններ:

Ստեղծագործական կարողությունների ախտորոշման մեթոդաբանական սկզբունքները.

Ստեղծագործական կարողությունների ախտորոշման մեթոդաբանություն ընտրելիս կարևոր է ուշադրություն դարձնել առարկաներին, տարիքին, ինչպես նաև միջավայրին (ժամանակային սահմանափակում էք սահմանում, թե ոչ, ինչպես էք բարձրաձայնում թեստի պայմանները և այլն):

1. Հետախուզության թեստերը հարմար չեն ստեղծագործականության ախտորոշման համար, քանի որ դրանց նպատակը մի քանի առաջարկվածներից միակ ճիշտ լուծումը գտնելու արագությունն ու ճշգրտությունն է:

2. Հետագոտելով ստեղծագործությունը՝ պետք է ուսումնասիրել դրա փոխաբերական (ոչ խոսքային, գեղարվեստական) և բանավոր (բանավոր) կողմերը:

3. Ախտորոշիչ մեթոդները պետք է չափեն կարծրատիպային և կարծրատիպային մտածողության ցուցիչները (որն արտացոլվում է բառերի և պատկերների օգտագործման մեջ որոշակի ասոցիատիվ կապում): Ստեղծագործականության ցուցանիշը հեռու է կարծրատիպերից (հաստատված կապեր):

4. Ախտորոշելիս պետք է չափել արտադրողականությունը (պատասխանների քանակի հարաբերակցությունը առաջադրանքների քանակին):

5. Օրիգինալությունը սահմանվում է որպես փոխադարձների քանակ՝ ոչ ստանդարտ պատասխանների առաջացման հաճախականության տեսանկյունից:

6. Եզակիության չափումն իրականացվում է պատասխանների ընդհանուր քանակի նկատմամբ նախկինում չհանդիպած գաղափարների քանակով:

«Նշման վրա. Ախտորոշման ցածր արդյունքները ամեննին էլ չեն նշանակում, որ մարդը ստեղծագործելու ընդունակ չէ. պետք է հաշվի առնել, որ ստեղծագործական դրսևորումները ինքնաբուխ են և ենթակա չեն կարգավորման»:

Փորձեք չափել ձեր ստեղծագործական ընդհանուր մակարդակը այս պարզ հարցաշարով:

Դրա օգնությամբ կիմանաք, թե որքան են ձգտում ստեղծագործական գործունեության:

Ստեղծագործականության մակարդակը որոշելու հարցաշար

Ստեղծագործականության մակարդակը որոշելու հարցաշար

Հրահանգ. Ձեզ են ներկայացնում մի շարք հայտարարություններ. Հայտարարության համարի կողքին նշեք ձեր համաձայնությունը կամ անհամաձայնությունը համապատասխանաբար «+» կամ «-» նշաններով

1. Չեմ սիրում աշխատանք, որտեղ ամեն ինչ հստակ սահմանված է:

2. Ես սիրում եմ աբստրակտ նկարչություն, ես դա հասկանում եմ
3. Ես չեմ սիրում գնդային աշխատանք կատարել.
4. Ես չեմ սիրում թանգարաններ գնալ, դրանք բոլորը նույնն են:
5. Ես սիրում եմ տրվել ֆանտազիաներին:
6. Հոբբիները հարստացնում են մարդու կյանքը:
7. Նույն ներկայացումը կարող եմ բազմիցս դիտել՝ ամեն անգամ դերասանների տարբեր խաղ, նոր մեկնաբանություն:
8. Կարծում եմ՝ ավելի լավ է լինել կտրող, քան դերձակ:
9. Ես ավելի շատ եմ գնահատում գործընթացը, քան վերջնական արդյունքը:
10. Նույնիսկ սովորական բիզնեսում ես ստեղծագործ եմ:
11. Ես հաճախ կասկածում եմ այն, ինչ ակնհայտ է ուրիշների համար:
12. Աբստրակտ նկարչությունը մտածելու տեղիք է տալիս:
13. Ես չեմ ցանկանա իմ կյանքը ստորադասել որևէ կոնկրետ համակարգի:
14. Ինձ դուր է գալիս դիզայներների աշխատանքը:
15. Ես չեմ սիրում նույն ճանապարհով քայլել

ԲԱԺԻՆ 2

Դպրոցական տարիքի երեխաների ստեղծագործական գործունեության տեսակները

Ստեղծագործական գործունեությունը մարդու գործունեության հատուկ տեսակ է, որն ուղղված է սեփական անձի իմացությանը և ստեղծագործական վերափոխմանը:

Կան բազմազան **ստեղծագործական գործունեության տեսակներ:**

1. Դեկորատիվ և կիրառական գործունեություն-Կերպարվեստ, կարում, տրիկոտաժ, մակրամե և այլն:

2. Գեղարվեստական և գեղագիտական գործունեություն՝ երաժշտություն, երգեցողություն, պարուսույց, թատրոն և այլն:

Արվեստների և արհեստների շարքում երեխաները սիրում են զբաղվել կերպարվեստով, մասնավորապես՝ նկարչությամբ:

Երեխաների ստեղծագործական կարողությունների զարգացման գործում կարևոր դեր են խաղում կարի, տրիկոտաժի, մակրամեի պարապմունքները: Նման պարապմունքների ընթացքում երեխաների մոտ զարգանում է տրամաբանական մտածողությունը, ստեղծագործ երևակայությունը:

Երաժշտությունը կարևոր տեղ է գրավում երեխաների գեղարվեստական և ստեղծագործական գործունեության մեջ: Երեխաները հաճույքով են լսում երաժշտություն, կրկնելով երաժշտական հաջորդականություններն ու հնչյունները տարբեր գործիքների վրա, առաջանում է հետաքրքրություն երաժշտության լուրջ դասերի նկատմամբ, որը

հետագայում կարող է վերածվել իսկական գրավչության և նպաստել երաժշտական տաղանդի զարգացմանը:

Վոկալի դասերը նույնպես ստեղծագործական գործունեություն են: Երգելը զարգացնում է երաժշտական ականջը և ձայնային կարողությունները:

Առանձնահատուկ ուշադրություն է դարձվում հենց ստեղծագործական գործունեությանը, որը ունի իր բովանդակությունը: Ստեղծագործական գործունեության բովանդակությունը ներկայացված է առաջադրանքների խմբերով

1 խումբ - «Գիտելիք»

Նպատակը իրականության ճանաչման ստեղծագործական փորձի կուտակումն է:

Ձեռք բերված հմտություններ.

Ուսումնասիրել առարկաները, իրավիճակները, երևույթները՝ հիմնվելով ընտրված հատկանիշների վրա՝ գույն, ձև, չափ, նյութ, նպատակ և մտածել հակասություններ դրանց միջև:

Խումբ 2 - «Ստեղծագործում»

Նպատակը սովորողների կողմից ստեղծագործական փորձի կուտակումն է, իրավիճակների օբյեկտների, երևույթների ստեղծումը:

Ձեռք է բերվում ինքնատիպ ստեղծագործական արտադրանք ստեղծելու ունակություն, որը ներառում է.

առարկայի վերաբերյալ նոր պատկերացում ստանալը.

Կենտրոնանալ վերջնական արդյունքի վրա.

արդեն գոյություն ունեցող առարկաների վերագտնում տրամաբանության օգնությամբ:

3 խումբ- «փոխակերպում»

Նպատակը առարկաների, իրավիճակների, երևույթների վերափոխման ստեղծագործական փորձի ձեռքբերումն է:

Ձեռք բերված հմտություններ.

մոդելավորել ֆանտաստիկ (իրական)

փոփոխություններ (ձև, գույն, նյութ, մասերի դասավորություն և այլն);

մոդելային փոփոխություններ համակարգերի ներքին կառուցվածքում;

Խումբ 4 - «Օգտագործել նոր կարգավիճակով»

Նպատակը սովորողների կողմից արդեն գոյություն ունեցող առարկաների, իրավիճակների, երևույթների օգտագործման ստեղծագործական մոտեցման փորձի կուտակումն է:

Երեխայի ստեղծագործական կարողությունների զարգացումը կրթական և արտադասարանական գործունեության մեջ.

Ստեղծագործական ունակությունները ինքնաբերաբար չեն զարգանում, այլ պահանջում են վերապատրաստման և կրթության հատուկ կազմակերպված գործընթաց:

Դպրոցի առաջ ծառայած հիմնական խնդիրներից է յուրաքանչյուր աշակերտի զարգացման համար օպտիմալ պայմաններ ստեղծել տարբեր տեսակի աշխատանքներում:

Սովորողների ստեղծագործական կարողությունների զարգացումը ժամանակակից դպրոցի ամենակարևոր խնդիրն է: Այս գործընթացը ներթափանցում է երեխայի անհատականության զարգացման բոլոր փուլերը, արթնացնում է նախաձեռնողականություն և որոշումների անկախություն, ազատ ինքնարտահայտվելու սովորություն, ինքնավստահություն:

Այսօր շատ ուսուցիչներ արդեն գիտեն, որ կրթության իրական նպատակը ոչ միայն որոշակի գիտելիքների և հմտությունների ձեռքբերումն է, այլև երևակայության, դիտողականության, արագ խելքի զարգացումը և որպես ամբողջություն ստեղծագործ մարդու կրթություն:

Ստեղծագործական կարիքների և հետաքրքրությունների զարգացմամբ ուսուցիչները օգտագործում են կրթական և արտադասարանական աշխատանքի տարբեր ձևեր՝ փորձելով երեխային սովորեցնել նպատակասլաց, ամրապնդել ձեռք բերված գիտելիքներն ու հմտությունները: Միաժամանակ նրանց դասերն առանձնանում են գործունեության բազմազանությամբ, ուսումնասիրված նյութով, աշխատելու ձևերով: Սա խրախուսում է երեխաներին լինել ստեղծագործ:

Ստեղծագործական կարողության զարգացմանը նպաստում է արտադասարանական գործունեությունը: Երեխաների ստեղծագործական կարողությունները զարգացնելու արտադասարանական աշխատանքը ներառում է այնպիսի միջոցառումներ, ինչպիսիք են՝ փառաստոներ, մրցույթներ, տոներ, ստեղծագործական աշխատանքների ցուցահանդեսներ, խաղեր:

Այսպիսով, սովորողների ստեղծագործական կարողությունների զարգացումը կարող է տեղի ունենալ ինչպես կրթական, այնպես էլ արտադպրոցական գործունեության մեջ:

Սովորողների ստեղծագործական կարողությունների ուսումնասիրություն.

Սովորողների ստեղծագործական կարողությունների զարգացման մակարդակը պարզելու համար օգտագործել են ախտորոշման տարբեր մեթոդներ: Հետազոտության հիմքը Ջիդինսկի շրջանի Բելոգերսկայա միջնակարգ դպրոցն է: Հետազոտությանը մասնակցել է 2-րդ և 3-րդ դասարանների 26 աշակերտ: 2-րդ դասարանը (8 հոգի) եղել է հսկիչ, 3-րդ դասարանը (11 հոգի)՝ փորձնական:

Թեստավորումն իրականացվել է E.P.-ի թեստերի համաձայն՝ բացահայտելու ուսանողների ստեղծագործական մտածողության մակարդակը, նրանց ճկունությունը, սահունությունը և ինքնատիպությունը:

Թեստ «Նկարչություն» - ոչ խոսքային ստեղծագործական մտածողության ուսումնասիրության համար: Երեխաներին տրվում են սպիտակ թղթի թերթիկներ, որոնց մեջտեղում պարզ մատիտով գծվում են 5-6 եզրագծեր: Երեխաները պետք է ավարտեն նկարը:

Հաջորդ թեստը «Ի՞նչ կարող է լինել միաժամանակ». ուղղված էր բանավոր ստեղծագործական մտածողության ուսումնասիրությանը: Հարցերի , որոնք հերթով տրվում են երեխային: Ինչ կարող է լինել միաժամանակ.

Կենդանի և ոչ կենդանի

Սեւ և սպիտակ

փոքր ու մեծ

փափուկ և կոշտ

Թեթև և ծանր

տաք և սառը

Թթու և քաղցր

Ի՞նչը կարող է լինել և՛ սպիտակ, և՛ սև: Քաղցր եւ թթու? և այլն: Եթե երեխան չէր հասկանում հարցը և տալիս էր երկու պատասխան, նրան հիշեցնում էին, որ նա խոսում է մեկ առարկայի մասին, որը կարող է լինել, օրինակ, սպիտակ և սև միաժամանակ, և ոչ թե երկու առարկայի, որոնցից մեկը սպիտակ է: , մյուսը՝ սև: Մխալների կրկնության կամ չպատասխանելու դեպքում թեստավորումը դադարեցվել է:

Հաջորդ խնդիրը շարադրություն գրելն է: Առաջարկվեցին նկարներ հեքիաթային հերոսներով: (տեսնել Հավելվածը).

Երեխաները, օգտագործելով այս կերպարները, պետք է հեքիաթ կազմեն:

Դասերը կառուցված են այնպես, որ հաճախակի են լինում գործունեության փոփոխությունները, մինչդեռ պահպանվում է բարդից դեպի ավելի պարզ սկզբունքը: Յուրաքանչյուր առաջադրանքի ընթացքում կատարվում են դինամիկ դադարներ: Այս փուլում իրականացվել են հետևյալ մեթոդները (Հավելվածում).

«Արևը սենյակում»;

«Ինչպես փրկել նապաստակին»;

Մտածեք և պատմեք, թե ինչ է պատահել հերոսներից յուրաքանչյուրի հետ:

Այս փորձին մասնակցել են 2-րդ և 3-րդ դասարանների աշակերտները:

«Արևը սենյակում» տեխնիկայի նպատակն է բացահայտել երեխայի «անիրական» և «իրական» կարողությունները տվյալ իրավիճակի համատեքստում՝ վերացնելով անհամապատասխանությունը:

Երեխաներին տրվեց մի նկար, որտեղ պատկերված է մի սենյակ, որտեղ կա մի փոքրիկ մարդ և արև: Երեխաները պետք է ուղղեն նկարը, որպեսզի այն ճիշտ լինի: Ուսումնասիրության ընթացքում գնահատվում են նկարը շտկելու երեխայի փորձերը:

Հաջորդ առաջադրանքը «Ինչպես փրկել նապաստակին» էր:

«Ինչպես փրկել նապաստակին» տեխնիկայի նպատակն է գնահատել կարողությունները և ընտրության առաջադրանքը վերածել վերափոխման առաջադրանքի՝ ծանոթ օբյեկտի

հատկությունները նոր իրավիճակ տեղափոխելու առումով: Երեխայի դիմաց սեղանի վրա դրված է նապաստակի արձանիկ, բաժակապնակ, դույլ, գավազան, փչացած գնդակ և թղթի թերթիկ: Երեխաներին ասում եմ, որ մի նապաստակի հետ նման պատմություն է պատահել: Նապաստակը որոշեց նավով լողալ ծովում և նավարկեց հեռու, հեռու ասփից: Եվ հետո սկսվեց փոթորիկը, հայտնվեցին հսկայական ալիքներ, և նապաստակը սկսեց սուզվել: Միայն ես և դու կարող ենք օգնել նապաստակին: Մենք ունենք դրա համար մի քանիսը (ափսե, դույլ, փայտե փայտ, փչած փուչիկ և թղթի կտոր): Ինչ եք ընտրում նապաստակին փրկելու համար:

Ուսումնասիրության ընթացքում գրանցվում է երեխայի բնույթը և դրա հիմնավորումը:

Վերջին առաջադրանքն է՝ «Մտածիր և պատմիր, թե ինչ է պատահել հերոսներից յուրաքանչյուրի հետ»:

Յուրաքանչյուր նկարի համար դուք պետք է հորինեք մի պատմություն, որը համապատասխանում է հերոսների դեմքի արտահայտությանը:

Աշակերտների ստեղծագործական երևակայությունը բացահայտելու երեք թեստերի արդյունքներով բացահայտեցին ստեղծագործական մտածողության ամենաբարձր, բարձր, միջին և ցածր մակարդակներ:

Այսպիսով, երեխաների ստեղծագործական հարուստ ներուժը ակտուալացնելու համար անհրաժեշտ է որոշակի պայմաններ ստեղծել, առաջին հերթին երեխային իրական ստեղծագործական գործունեության մեջ մտցնելու համար: Չէ՞ որ դրա մեջ է, ըստ հոգեբանների, որ նախադրյալներից են ծնվում ու զարգանում կարողությունները:

ԵԶՐԱԿԱՑՈՒԹՅՈՒՆ

Ստեղծագործական մտածողությունը նոր պատկերների ստեղծումն է՝ հիմնված կուտակված գիտելիքների վրա:

Ստեղծագործական կարողությունների զարգացումը բարդ և կարևոր ձեռնարկ է, որի հաջող իրականացմանն օգնում է դպրոցի և ընտանիքի սերտ համագործակցությունը:

Կատարված ախտորոշումը հնարավորություն է տվել բացահայտել թերությունները և նախանշել երեխաների ստեղծագործական ներուժի զարգացման ուղիները:

Փորձարարական աշխատանքի ընթացքում եկան այն եզրակացության, որ ստեղծագործական առաջադրանքների համակարգի արդյունավետության մանկավարժական պայմաններից մեկը սովորողների և ուսուցչի անձնա-գործունեության փոխազդեցությունն է, որը ընկալվում է որպես համակցություն:

ԳՐԱԿԱՆՈՒԹՅՈՒՆ

1. Ballweg, Sandra (2013) :“Wie lernt man die Fremdsprache Deutsch?”, München, Aufgabe 64, 3.3, Seite 86
2. Բոգոյավլենսկայա Դ. Բ. Ստեղծագործական կարողությունների հոգեբանություն. Պրոց. Նպաստ բարձրագույն կրթության ուսանողների համար. Պրոց. Հաստատություններ.-Մ.՝ Էդ. Կենտրոն «Ակադեմիա», 2002 թ
3. Դիեստերվեգ Ադոլֆ, Գերմանացի ուսուցիչների կրթության ուղեցույց, երրորդ, շարունակական և ընդլայնված հրատարակություն, առաջին հատոր 1844, էջ 6:
4. Դիեստերվեգ Ադոլֆ, Գերմանացի ուսուցիչների կրթության ուղեցույց, երրորդ, առաջին հատոր, տպագրվել և հրատարակվել է Գ. D. Bädeker, Essen 1844, էջ 177
5. Դիեստերվեգ Ադոլֆ, Ժամանակակից դպրոցի ուսուցման հիմունքները (1853)[Ն15],
6. Ուշինսկի Կ. Դ., «Հանդես նախարարութեան հանրային կրթություն» ,«Աշխատանքն իր մտավոր և դաստիարակչական իմաստով» մանկավարժական հոդված,1861
7. Никитин Б. П. 2012 года.(6-е изд.) М.: Педагогика, 2009/